

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 192. Datur Confessio valida & informis, etsi non detur Pœnitentiæ
Sacramentum validum & informe. Qua in re paradoxa Neoterici cujusdam
opinio confutatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

improbabilem esse constat, ex eo quod Innocentius XI. damnaverit hanc propositionem 59. *Licet sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confesos, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magne alicujus festivitatù, aut indulgentiæ.*

3356 Sextum casum plerique etiam Veteres posuerunt, dum penitens habet casus reservatos. Censuerunt enim posse inferiori Sacerdoti declarare solos casus non reservatos, ab iisque absolvi, cum onere recurrendi ad superiorem pro casibus reservatis. Vel etiam posse superiori primùm confiteri solos casus reservatos, ab iisque solis ab ipso absolvi, & ad inferiorem pro confessione, absoluteque non reservatorum remitti.

3357 Verùm hanc opinionem jam merito Doctores communiter rejiciunt. Quia in posteriori casu nulla magis est in superiore potestas, etiam prætextu ordinariarum occupationum, absolvendis dimidiatè tantùm confesos; quàm in casu magni concursus, de quo proximè. In priorè verò casu nulla est in inferiore potestas absolvendis, etiam à non reservatis, propter eorum conjunctionem cum reservatis, & impotentiam absolvendis unum sine alio. Cùm enim extra articulum mortis, Sacerdotes inferiores nihil possint in casibus reservatis, prout Tridentinum habet sess. 14. c. 7. consequenter nihil possunt in non reservatis, propter eorum concomitantiam cum reservatis. Si enim à non reservatis tunc absolvere possent, possent aliquid in reservatis, sine quorum absoluteque, nequeunt à non reservatis absolvere.

CAPUT CXCII.

Datur Confessio valida & informis; est non datur Penitentia Sacramentum validum & informe. Quia in re paradoxa Neoterici cujusdam opinio consuevit.

3358 Sacramentum Penitentia dicitur à Theologis validum & informe, quando habet omnes partes suas essentielles, seu necessarias ad valorem; & tamen, propter indispositionem subiecti, non confert gratia effectum. Asserimus ergo non dari Sacramentum Penitentia validum & informe. Quia ea quæ ex Christi institutione necessaria sunt ad valorem ipsius, sunt dispositio sufficiens ad effectum gratia consequendum (in quo Sacramentum hoc ab aliis Sacramentis differt, de quorum valore, seu essentia, non est dispositio sufficiens ad effectum ipsorum) neque enim alius dolor v. g. requisitus est ad effectum Sacramenti Penitentia, quàm qui requisitus est ad valorem ipsius, uti nec alia Confessio, ut patet ex Tridentino, à quo sess. 14. c. 3. non alius requiritur dolor ad peccatorum remissionem, quàm qui requiritur ad valorem tanquam materia & pars ipsius: *Sunt* (inquit) *quasi materia hujus Sacramenti penitentia actus, nempe contritio, confessio & satisfactio. Qui quatenus in penitente ad integritatem (id est integram constitutionem) Sacramenti, ad plenamque & perfectam peccatorum remissionem, ex Dei institutione requiruntur, hanc ratione partes penitentia dicuntur. Ecce illi ipsi actus, qui ex Dei, seu Christi institutione, requiruntur ad integram constitutionem hujus Sacramenti, teste Tridentino, etiam requiruntur ad effectum ipsius, sive ad plenam perfectamque peccatorum remissionem. Unde can. 4. Siquis negaverit ad integram & perfectam peccatorum remissionem requiri tres actus in penitente... anathema sit.*

Nec ullibi Tridentinum amplius requirit in dispositione sufficientem ad effectum, quàm requirit in dispositione sufficientem ad hujus Sacramenti

constitutionem. Nec sess. 6. c. 14. aliam ponit differentiam inter penitentiam requisitam ad remissionem peccatorum per baptismum, & penitentiam requisitam ad remissionem peccatorum per Penitentia Sacramentum, nisi in eo, quod posteriori adjungi debeat confessio & satisfactio, non priori. Hoc est enim quod sibi vult, cum dicit: *Christiani hominis penitentiam post baptismum, multò aliam esse à baptismali, eaque contineri non modò cessationem à peccatis, & eorum desolationem, aut cor contritum, & humilitatem, verum etiam eorundem sacramentalem confessionem, &c.* Ecce ex parte contritionis non ponit differentiam, sed solum ex parte confessionis, &c. Quæ tam requiritur ad constitutionem, quàm ad effectum Sacramenti Penitentia.

Unde etiam sess. 14. c. 4. postquam definit contritionem in genere (quam c. 3. dicitur esse partem hujus Sacramenti) *contritio est animi dolor, &c.* eam deinde dividit in perfectam, quæ peccator Deo reconciliatur priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; & imperfectam, quam dicit disponere ad Dei gratiam in hoc Sacramento impetrandam. Eadem igitur contritio (secundùm Tridentinum) disponit ad gratiam in Sacramento impetrandam, quam proximè definit, quæque per modum partis constituit Sacramentum. Nec ullus est Scripturæ, Conciliorum, vel Patrum locus, qui aliam conditionem exigat ad gratia effectum in hoc Sacramento impetrandum, quàm quæ exigitur ad hoc Sacramentum constituendum. Et idem est de confessione. Nihil est igitur fundamentum aliquid amplius requirendi ad effectum, quàm ad valorem hujus Sacramenti. Unde cum amplius aliquid sine fundamento exigere nequeat, verum manet, quod eadem contritio & confessio, quæ sufficit ad hujus Sacramenti constitutionem, sufficit ad gratiam in hoc Sacramento impetrandam. Neque ergo ex parte doloris, neque ex parte confessionis datur Sacramentum Penitentia validum & informe.

Et quomodo daretur, cum forma hujus Sacramenti, absolutio utique, foret facta, adeoque irrita & invalida, si non præstaret, quod expresse significat, remissionem utique peccatorum, quæ fit per gratiam, seu gratia infusionem? Etenim hoc aliud elucet discrimen (præter n. 2358. allatum) inter hoc & alia Sacramenta. Neque enim alia Sacramenta expresse significant actuali peccatorum remissionem per gratia infusionem, sicut forma Sacramenti Penitentia; sed vel applicationem materia, ut in Baptismo & Confirmatone: *ego te baptizo: signo te signo crucis, & confirmo te christi sanguine salvatis;* vel effectum à gratia separabilem, ut in Ordine, potestatem ministrandi, vel sacrificium offerendi, vel à peccatis absolvendis: vel vinculum conjugale, ut in Matrimonio: vel venia deprecationum, ut in extrema Unctione: *per istam sanctam unctionem parcat tibi Deus, &c.* Reliquorum proinde Sacramentorum forma non falsificatur ex hoc quod gratiam illud non conferat. Falsificatur autem forma Sacramenti Penitentia: *absolvo te à peccatis tuis, sive remitto tibi peccata tua, nisi per Sacramentum hoc, statim utque periculum est, peccata de presenti remitterentur, adeoque gratia præstaretur. Cùm forma ipsius significet remissionem de presenti. Ut igitur Sacramenti Penitentia forma sit vera, de presenti operari debet quod expresse significat, remissionem utique peccatorum, confessionemque ad hoc sufficientem.*

Et ita est S. Thomæ sententia (quicquid aliqui dixerint) utpote qui in 4. dist. 23. q. 1. a. 4. quæstione 2. loquens de Extrema Unctione: *hoc* (inquit) *Sacramentum non habet aliquem effectum, qui semper ex operatione Ministris consequatur,*

omnibus que sunt de essentia Sacramenti rite peractis; sicut character semper ex operatione Ministri consequitur in Baptismo & confirmatione, & transsubstantiatio in Eucharistia, & remissio peccati in poenitentia, existente contritione, que est de essentia Sacramenti Poenitentiae. Quibus profecto verbis S. Doctor perspicue docet, Poenitentiae Sacramentum semper ex operatione Ministri operari remissionem peccatorum, existente contritione, que est de essentia ipsius. Subintellige, existente etiam confessione, que pariter est de essentia; existente (inquam) confessione taliter integra, ut homo omnia peccata confiteatur, que in memoria habet. Quod ibidem dist. 17. q. 3. a. 4. questione. 2. dicit essentialiter requisitum ad validam confessionem: *de necessitate confessionis est, quod homo omnia peccata confiteatur, que in memoria habet (nisi utique adesset causa aliqua legitime excusans) quod si non facit, non est confessio, sed confessio simulatio.* Neque ergo ex parte contritionis, neque ex parte confessionis S. Doctor admittit Sacramentum Poenitentiae validum & informem.

2362 Non diffiteor tamen à S. Doctore Confessionem validam & informem admitti eadem distincte. 17. q. 3. a. 4. questio. 1. ubi confessio, secundum quod est pars Sacramenti, potest esse in eo qui non est contritus. Quia potest peccata sua pandere Sacerdoti, & clavibus Ecclesie se subicere. Et quamvis tunc non percipiat absolutionis fructum; tamen recedente fictione percipere incipiet, sicut etiam est in aliis Sacramentis. Unde non tenetur iterare confessionem, qui factus accedit, sed tenetur postmodum fructum illam consistere.

2363 Verum aliud est confessio valida & informis, aliud Sacramentum validum & informem. Admittit quidem ibi S. Doctor partem unam Sacramenti Poenitentiae validam & informem, scilicet Confessionem, sed non Sacramentum validum & informem: imò nec admittit contritionem validam & informem, ut constat ex verbis ipsius numero precedente relatis. At verò non admittendo contritionem validam & informem, admittit nequit Sacramentum validum & informem. Nec loco citato querit S. Doctor, utrum detur Sacramentum validum & informem, sed utrum confessio possit esse informis, eoque respiciunt quaecumque tibi objicit, & quaecumque ad objecta respondet.

2364 Porro tunc confessionem admittimus validam & informem, quando quis, in ordine ad absolutionem, confitetur omnia mortalia, que sibi post debitum examen occurrunt, & confitetur cum delectu sufficientis contritionis, bonâ fide putans sufficientem. Tunc enim confessio, (tamen informis) invalida non est (cum nihil ei desit requisitum ad valorem confessionis: contritio namque reipsa sufficiens, ad fructum confessionis requiritur, non ad valorem) nec proinde apud eundem Confessarium repetenda; sed ei solum notificanda fictio, seu defectus contritionis (postquam innoverit) ut absolutionem ipse repetat. Et hoc est solum quod S. Doctor intendit n. 2362. citato.

2365 Neque enim dici potest cum Carolo nostro ab Assumptione in Pentologo suo Diaphonico pag. 16. & in Elucidatione usus absolutionis c. 15. S. Doctorem ibi loqui de confessione scienter & voluntarie facta cum defectu doloris, atque adeo formaliter sacrilega. Quasi talis confessio non foret iteranda, taliterque confessus, etsi tunc non consequeretur absolutionis fructum, postea excitando cordis contritionem, peccatumque fictionis, id est sacrilegæ confessionis, consistendo, precedentis reciperet absolutionis effectum, prout ipse censet, tribuitque S. Doctori.

Tom. III.

Enimverò sine injuria S. Doctoris tam absona opinio ipsi tribui non potest, qui tantum tribuere solet communi Ecclesie sensui, opinioni illi diametraliter adversanti, non solum in eo quod dicit, talem confessionem, nisi scienter & voluntarie sacrilegam, esse validam; sed & in eo quod addit, non obstante illo sacrilegio, validam esse absolutionem, cujus fructum licet taliter confessus tunc non recipiat, postea recipiet, si postea conteratur, & peccatum voluntarie fictionis, seu sacrilegii confiteatur.

Nam quòd confessio taliter facta, secundum communem Ecclesie sensum, non sit valida, inde conficitur, quòd si valida foret, per eam peccator satisfaceret confessionis præcepto, sicut per validam, licet sacrilegam susceptionem baptismi, satisficit præcepto suscipiendi baptismum. Per eam verò, secundum communem Ecclesie sensum, non magis satisficit præcepto confessionis, quam per sacrilegam communionem satisficit præcepto communionis. Cui non satisficere constat ex damnata per Innocentium XI. propositione 55. Sed & hanc propositionem Alexander VII. damnavit: *qui facit confessionem voluntarie nullam, satisficit præcepto Ecclesie.*

Enimverò opinio, dicens per sacrilegam confessionem satisficere confessionis præcepto, usque adeò adversatur communi fidelium sensui, ut eam tolerabilem non esse, pii & docti judicent. Nec mirum: neque enim credibile est, à Christo ratam validamque haberi confessionem, quâ peccator novam gravissimamque injuriam Deo inferit, Sacramento sacrilegè abutendo ad novum peccatum; tuncque exigendo absolutionem, cum novo se ligamine illaqueando, se reddat absolutionis incapax; denique mendacem (quamvis in se est) faciendi veritatem, dum ejusdem veritatis nomine absolutionem postulat, cujus incapax est & indignus.

Quòd etiam valida esse nequeat absolutio ejus, qui confessus est cum sacrilegio voluntario, demonstratur: quia hoc audire pie aures non minus exhorrescunt, quam validam esse posse absolutionem ejus, qui confessus est cum voluntarie actu inhærente peccatis omnibus, quæ peccator confitetur, tamen voluntatem illam non confiteatur.

Quod licet sit horribile dictu, admittit tamen laudatus Author, dum in sua illa Elucidatione validam censet confessionem, ac per consequens absolutionem ejus, qui solum confitetur mortalia quæ in conscientia poenitentis sunt per sui memoriam; licet non confiteatur ea quæ in ea sunt per sui præsentiam, id est quæ actu committit, dum confitetur. Quod si verum esset, sequeretur, eum qui totâ vitâ confessus esset, cum actuali voluntate inhærente peccatis ante commissis, quæque, dum confitetur, in conscientia ipsius sunt per sui memoriam, tamen omittat actualem voluntatem illam, quæ in conscientia ipsius (ut ipse loquitur) solum est per sui præsentiam; sequeretur (inquam) eo non obstante toties quoties validè absolvi, omniumque absolutionum illarum fructum recipere in fine vitæ, si tunc omnia illa sacrilegia, cum peccatis ab ultima confessione commissis, & vero dolore confiteretur. Quis audivit horribilia talia hodie? horrescit hoc communis fidelium, ipsius etiam Ecclesie sensus: quia communis est, semperque fuit fidelium omnium sensus, ipsius etiam Ecclesie, quòd invalida sit absolutio ejus, qui volens & sciens sacrilegè confessus est sine ullo dolore: quantum magis cum voluntate actu inhærente mortalibus peccatis? Nec hic argui potest à Baptismo ad Poenitentiae Sacramentum, prout ex superioribus patet, ipseque Carolus admittit, eum nobiscum fatetur, Poenitentiae Sacramentum

bbb 2

esse non posse validum & informe, licet secus sit de Baptismo.

2371 Quoddam ex sensu Ecclesie invalida sit absolutio eius, qui sciens & volens confessus est sine dolore, & multo magis cum voluntate actu inhaerente peccatis, constat ex Tridentino sess. 14. c. 6. ubi sic: *non debet poenitens adeo sibi de sua ipsius fide ablandiri, ut, etiamsi nulla esset contritio, aut Sacerdoti animus serio agendi & verè absolvendi desit, putet tamen se... verè & coram Deo absolutum.* Tam ergo (secundum Tridentinum) invalida est absolutio non contriti, quam absolutio sine animo serio & verè absolvendi.

2372 Doctrinamque laudati Authoris, n. 2365. enarratam, quod utique sine ullo dolore, atque adeo sacrilegè, sciens & volens confessus, cum tali confessione absolutus, licet tunc non recipiat absolutionis fructum, postea recipiet, si postea coneratur, sacrilegiumque confiteatur, in Ecclesia hæcenus inauditam fuisse, patet 1°. quia hæcenus in Ecclesia auditum non fuit, quod Sacramentorum forma materiam præcedere possit, v. g. forma Baptismi abluionem, forma Confirmationis unctionem, &c. Dolor verò, seu contritio, secundum Tridentinum, materia est, seu pars materialis Sacramenti Poenitentiae.

2373 Secundò, quia in Ecclesia inauditum est, quod confessio formaliter non integra, possit esse valida (cujus oppositum tradit S. Thomas in 4. dist. 17. q. 3. a. 4. q. 2. dicens: quoddam confessio, formaliter non integra, non est confessio, sed confessio simulatio. Oppositum etiam cum S. Thoma tradit Catechismus Romanus, tradunt & Ritualia omnia, Doctoresque omnes.) Atqui formaliter integra non est confessio illius, qui cum defectu doloris, adeoque cum sacrilegio, sciens & volens confitetur: nec sacrilegium istud confitetur, quo profectò non absolveretur. Non est (inquam) confessio formaliter integra, magis quam confessio illius qui confitetur cum voluntate actu inhaerente peccatis quæ confitetur, nec istam confitetur inhaerentem. Ut enim confessio moraliter sit integra, debet esse omnium mortalium, quæ sunt in conscientia, sive per sui memoriam, sive per sui presentiam; speculatioque illa Carolina, quod confitenda sint quæ in conscientia sunt per sui memoriam, non quæ in conscientia sunt per sui presentiam, sive que actu committit, dum confitetur, mera est cavillatio, & ipsa hæcenus inaudita. Cùm Tridentinum sess. 14. c. 5. declaret oportere à poenitentibus omnia peccata mortalia, quorum, post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in confessione recitari, non distinguendo utrum eorum conscientiam habeant per sui memoriam, an per sui presentiam. Denique ridiculum profusque inauditum est asserere, voluntariam omissionem mortalium, quæ in conscientia sunt per sui memoriam, obesse valori confessionis; secus voluntariam omissionem eorum quæ in conscientia sunt per sui presentiam.

2374 Tertio, quia inauditum hæcenus fuit in Ecclesia, quod peccatorum mortalium unum sine alio validè absolvi queat. Hoc autem laudatus Author asserit, & S. Doctori adscribit. Asserit enim, & S. Thomæ adscribit, quod valida sit absolutio eius qui non confitetur voluntarium defectum doloris, seu sacrilegium, cum quo sciens & volens confitetur. Manifestum est autem, defectum illum, seu sacrilegium, non confessum, validè non absolvi (etiam indirectè) nec posse absolvi, pro tempore quo actu committitur. Eo tamen non obstante, asserit cætera mortalia confessa validè absolvi. Idque S. Doctori adscribit. Abit verò à nobis, quod tam patentes errores sancto Doctori adscribamus.

Casus invalida, adeoque iteranda Confessionis. Et qualiter tunc iteranda sit.

Assertio prima: quoties confessio mortalium, legitime non confessorum, invalida fuit, iteranda est, sive defectus valoris culpabilis fuerit, sive inculpabilis. Et sive defectus se tenuerit ex parte poenitentis (v. g. ob voluntarium defectum doloris, voluntariamve reticentiam alicujus peccati necessariorum confitendi) sive ex parte Confessarii, ut quia non habuit jurisdictionem, vel nullum peccatum intellexit ob surditatem, somnum, distractionem, &c.

Atque ex parte quidem poenitentis confessio iteranda est, 1°. quoties sciens & volens, absque causa legitima, reticuit in confessione peccatum mortale, legitime non confessum, sive quoad speciem, sive quoad numerum, sive quoad aliquam circumstantiam debitam. Nisi ob simplicitatem magnam, vel inculpatae stupiditatem, absque notabili culpa sua ignoraverit talem vel talem circumstantiam esse necessariorum confitendam; vel ex conscientia erronea (errore inculpabili, vel saltem notabiliter non culpabili) bona fide crediderit non confitendam. Ita Doctores passim.

2°. quoties notabilem negligentiam commisit in discutenda conscientia sua, nisi defectum istam suppleverit charitas & patientia Confessarii. Ita Catechismus Romanus.

3°. quoties nullus extitit dolor de peccatis, aut propositum emendationis. Vel certe dolor, aut propositum non fuit ex toto corde, sed ex semiplena & semilauca voluntate, aut ex velleitate potius quam seria efficacique voluntate. Uti ex antedictis plerumque contingit in consuetudinariis; in facile & citò recidivis; aque in peccatoribus existentibus in proxima occasione, quam sub prætextibus insufficientibus nolunt deferere. Uti enim confessio iteranda est, cum integritas ipsi defuit ex gravi culpa conscientis; ita & dum ex eadem culpa debitus dolor ipsi defuit.

Assertio secunda: si Confessio invalida apud Confessarium iteretur, omnia mortalia, secundum numerum, species & circumstantias debitas, repetenda sunt. Cùm prior Confessio nulla fuerit, & in ordine ad diversum Confessarium perinde se habeat, ac si facta non fuisset.

At si Confessio iteretur apud eundem Confessarium, adhuc memorem peccatorum sibi confessorum (licet invalidè) necesse non est omnia distingere & repetere, sed sufficit generaliter hoc modo: *accuso me de omnibus peccatis, quæ sibi invalidè confessus sum, & insuper de sacrilegio in illa Confessione commisso* (si scienter, vel ex negligentia graviter culpabili, seu alia gravi culpa, illud commiserit) addendo tamen distinctè peccata omnia, si quæ tunc omiserit. Ita Doctores communiter.

Pro coronide sciat Confessarius, ex plurimorum sententia fieri posse, quod aliqua Confessio invalida fuerit (defectu integritatis vel doloris) non idèo tamen confessiones omnes sequentes, in quibus ille defectus manifestatus non fuit, invalidæ fuerunt. Cùm fieri possit, ut omissio ista in Confessionibus sequentibus contigerit ex oblivione, vel inadvertentia hæc & nunc non culpabili, saltem graviter. Quo casu necesse non erit repetere confessiones omnes intermedias, sed illam solum præcedentem invalidam, modo dicto. Ita Cardinalis de Lugo hic n. 599.